

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Jún 2015

Pred 35. rokmi (8.6.1980) umrel v Arlesheime (Švajčiarsko) kňaz **Michal Francisci**, dramatik, publicista, národnopolitický činiteľ. Kňazsky pôsobil v Békéšskej Čabe. Redaktor Čabianskeho kalendára. Predseda Antifašistického frontu Slovanov v Maďarsku. V roku 1947 sa presídlil na Slovensko. Pôsobil ako evanjelický kňaz v Dolnom Bare a v rokoch 1958-1970 **v Horných Salibách**. Zastával rôzne cirkevné funkcie v Bratislave a v Modre. Zostala po ňom bohatá rukopisná pozostalosť.

Pred 105. rokmi (12.6.1910) sa narodil v Imeli **Doc. Dr. Jozef Blaskovics, CSc.**, turkológ. Pôsobil ako stredoškolský profesor matematiky a fyziky. V rokoch 1939-1945 učil na meštianskej škole **v Galante** a zároveň študoval hungaristiku a turkológiu na Univerzite Petra Pázmánya v Budapešti. Štúdium ukončil v roku 1949 na Karlovej univerzite v Prahe, kde pôsobil aj naďalej. Bol zakladateľom katedry turkológie, neskôr univerzitným profesorom. Uverejnil asi 230 publicistických prác, asi 50 prekladov. Písal učebnice, zostavovateľ slovníkov.

Pred 105. rokmi (16.6.1910) umrel v Szolnoku (Maďarsko) rodák **z Tomášikova**, maliar **Daniel Mihálik**. Maliarstvo študoval v Budapešti a v Mníchove, neskôr absolvoval študijný pobyt v Paríži. Špecializoval sa na krajinomalbu, námety čerpal väčšinou zo Žitného ostrova. Usadil sa v Szolnoku, kde bol spoluvorcom krajinkárskeho štýlu známej umeleckej kolónie. Jeho diela sa nachádzajú v Maďarskej národnej galérii a v Historickom múzeu v Budapešti.

Pred 95. rokmi (17.6.1920) sa narodil v Bratislave **Ing. István Szamák**, agronóm. Po absolvovaní vysokej školy poľnohospodárskej v Mosonmagyaróvári pôsobil celý svoj pracovný život na Šľachtiteľskej stanici **Sládkovičove-Nový dvor** ako šľachtiteľ rastlín. Zameriaval sa na šľachtenie obilnej pšenice, ovsa, maku a trvácich krmovín. Externe prednášal na Vysokej poľnohospodárskej škole v Nitre. Autor viacerých publikácií a odborných článkov v domácej i zahraničnej tlači. Dlhoročný člen spevácky zborov Vox Humana v Sládkovičove a Spevokolu Zoltána Kodályja v Galante. Na sklonku svojho života žil **v Galante**. Za svoju odbornú činnosť ocenený viacerými vyznamenaniami, cenami, v roku 2005 mu bola udelená Strieborná plaketa vlády SR.

Pred 250. rokmi (24.6.1765) sa narodil v Senci kňaz **Ján Magyary**. Teológiu študoval v Trnave a Bratislave. Pôsobil ako farár v Tomášove, od roku 1802 **v Seredi**. Tlačou mu bola vydaná kázeň i básne.

Pred 55. rokmi (26.6.1960) umrel vo Viedni (Rakúsko) uhorský politik a veľkostatkár **Móric Esterházy**, galantský gróf. Právo študoval na budapeštianskej a oxfordskej univerzite. Po jej absolvovaní bol plukovníkom v zálohe 9. husárskeho pluku. Poslanec uhorského parlamentu, predseda uhorskej vlády v období 15.6.-20.8.1917, v roku 1918 jeho minister. Po skončení 1. svetovej vojny hospodáril na rodových majetkoch a bol opäť poslancom parlamentu v období 1931-1939. Počas 2. svetovej vojny zadržaný Gestapom a odvečený do koncentračného tábora Mauthausen. Po skončení vojny žil v Budapešti, od roku 1956 sa usadil vo Viedni.